

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
Internet: <http://www.slglasnik.org>
E-mail: slglasnikrs@blic.net
slgl.finanse@blic.net
slgl.oglasia@blic.net

Петак, 5. децембар 2008. године
БАЊА ЛУКА
Број 113 Год. XVII

Жиро-рачуни: НЛБ Развојна банка а.д.
Бања Лука 562-099-00004292-34
Volksbank а.д. Бања Лука
567-162-1000010-81
Нова бањалучка банка АД Бања Лука
551-001-00029639-61
Комерцијална банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39

2164

На основу члана 58. алинеја 7. Пословника Народне Скупштине Републике Српске - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 79/07), Законодавни одбор Народне Скупштине Републике Српске, на сједници одржаној 24. новембра 2008. године, утврдио је Пречишћени текст Закона о заштити природе ("Службени гласник Републике Српске", бр. 50/02, 34/08 и 59/08), у којем је означен дан ступања на снагу наведеног закона.

Број: 02/3-2387/08
24. новембра 2008. године
Бања Лука

Председник
Законодавног одбора,
Жељко Мирјанић, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ПРИРОДЕ

(Пречишћени текст)

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се обнова, заштита, очување и одрживи развој пејзажа, природних подручја, биљака, животиња и њихових станишта, земљишта, минерала и фосила и других компоненти природе, које чине дио животне средине, на начин и према условима утврђеним овим законом.

Члан 2.

На односе који нису регулисани овим законом примјењиваће се Закон о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске", број 28/07 - Пречишћени текст).

Посебни закони

Члан 3.

Одредбе Закона о заштити вода, ваздуха, шума и осталих компонента природе које обезбјеђују већи степен заштите природе имаће предност у односу на овај закон.

Циљеви закона

Члан 4.

Мјерама прописаним овим законом створиће се основни услови за заштиту природе и одрживи развој природе и животне средине, а нарочито:

- обнова, заштита, очување и одржива употреба еколошког баланса у природи;
- обнова, заштита, очување и одржива употреба обновљивих природних ресурса;

- обнова, заштита, очување и одржива употреба природе и ревитализација оштећених подручја и дијелова природе;

- успостављање система за планирање, управљање, информисање и финансирање заштите природе;

- успостављање међуентитетске и међународне сарадње у домену заштите природе;

- учешће јавности у области заштите природе;

- реализација циљева прописаних у политици о заштити природе;

- потребно усклађивање економских и друштвених развојних планова и пројеката са одржавањем свих постојећих обновљивих природних ресурса;

- смањење коришћења, оптерећења и загађивања врста (животиња, биљака, гљива) и њихових станишта.

Примјена закона

Члан 5.

Одредбе овог закона примјењују се на правна, физичка лица и асоцијације које могу бити носиоци права и обавеза по одредбама овог закона, на територији Републике Српске.

II - ДЕФИНИЦИЈЕ

Дефиниције

Члан 6.

Изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- **"биолошка разноврсност"** - свеукупност свих живих организама који су саставни дијелови еколошких система, а укључује разноврсност живих организама из свих извора, укључујући између осталог копнене и водне екосистеме и еколошке комплексе којима припадају; ово укључује разноврсност унутар врста, између врста, животних заједница и екосистема;

- **"врсте природних станишта из Црвене књиге"** - природна станишта која се налазе у Републици Српској:

- којима пријети опасност од нестанка у њиховом природном подручју или

- имају мали природни обим распрострањања након регресије или због њиховог природно ограниченог подручја или

- представљају примјере изузетне вриједности који су типични за медитеранско и континентално биогеографско подручје;

- **"врсте из Црвене књиге"** - врсте које:

а) изумиру или изумиру у дивљини - врсте за које не постоји увјерљив доказ да су изумрле или је познато да само преживљавају или су у заточеништву;

- б) “угрожене врсте”:
- врсте којима пријети опасност од изумирања цијеле врсте или њеног великог дијела из њиховог природног обима,
 - врсте којима пријети опасност од смањења броја због једног или неколико узрочних фактора;
 - в) “осјетљиве врсте” - врсте за које се претпоставља да ће највјероватније бити у категорији угрожених врста у блиској будућности ако узрочни фактори наставе дјеловати или
 - г) “ријетке врсте” - које имају једну или више популација са малим бројем индивидуа и које нису тренутно угрожене или осјетљиве, али је њихов опстанак ризичан; врсте се налазе унутар ограничених географских подручја или су разасуте ван њих или
 - д) “ендемичне врсте” - захтијевају посебну пажњу због специфичне природе њихових станишта и / или потенцијалног утицаја истраживања њихових станишта и / или потенцијалног утицаја истраживања њиховог стања;
 - е) “недостатак података” - значи недостатак адекватне инфомације да би се направила директна или индиректна процјена ризика од изумирања на основу дистрибуције популације и / или њеног стања;
 - “врсте” - свака врста, подврста, или географски одвојена популација, нарочито било која врста животиња или биљака, без обзира да ли је жива или мртва, било које лако препознатљиви дио или дио настао из тога;
 - “врсте природних станишта које су од интереса за заједницу” - природна станишта која се налазе на територији Републике Српске и наведена су у Директиви Европске уније о стаништима;
 - “врсте које су од интереса за заједницу” - врсте које се налазе на територији Републике Српске и споменуте су у Директиви Европске уније (ЕУ) о стаништима као “врсте које су од интереса за заједницу” или у Директиви Европске уније о птицама у Анексу I (укључујући оне врсте из Црвене књиге);
 - “Директива о птицама” - Директива Савјета Европске уније 79/409/ЕЕЦ, од 2. априла 1979. године о очувању дивљих птица;
 - “Директива о стаништима” - Директива Савјета Европске уније 92/43/ЕЕЦ, од 21. маја 1992. о очувању природних станишта и дивље флоре и фауне;
 - “еколошка мрежа” - биолошка веза природних и приближно природних подручја, заштићених природних подручја и њихових тампон зона које су осигуране “еколошким коридорима”, који представљају било који еколошки пролаз сачињен од природних и приближно природних подручја и пролаза који обезбеђују или подржавају еколошку везу између удаљених територија;
 - “живи организми” - врсте, подврсте и варијетети (у даљем тексту: врсте) микроорганизама, гљива, биљака и животиња;
 - “заштита природе” - дјелатности и мјере које имају за циљ спречавање штетних активности, оштећења или загађивања природе, смањење или елиминисање настале штете, и обнова природе и довођење у првобитно стање;
 - “информације о заштити природе” - свака информација дата писменим, визуелним и електронским путем о стању природе или о факторима природе;
 - “компонента природе” - елементи природе, као што су флора и фауна, живи организми и њихов природни (еколошки) систем(и), биолошка разноликост (или њене компоненте), земљиште, пејзаж, вјештачка животна средина, природна добра и узајамно дјеловање ових елемената;
 - “одрживи развој” - систем друштвених и економских услова и активности, које штите дивље врсте и вјештачку животну средину за садашње и будуће генерације, коришћење природних ресурса на економичан и прикладан начин у погледу очувања екосистема и осигурање

побољшања квалитета живота и очување биолошкокултурне разноликости у дугорочном периоду са аспекта екосистема као цјелине;

- “**одрживо коришћење**” - коришћење елемената природе на начин и на степену који не исцрпљује њихове регенеративне способности или доводи до смањења природних ресурса и биолошке разноликости и када је очување њихов урођени потенцијал за задовољење захтјева и потреба садашњих и будућих генерација;

- “**оштећење природе**” - оштећење природе или њених компоненти у облику било које промјене или загађивање природе или коришћење природе до степена када не постоји могућност обнове оштећене природе и враћања у природно или првобитно стање (квалитет), што има негативан утицај на флору и фауну;

- “**очување стања природних станишта**” - укупан збир активности које имају утицај на природно станиште и његове типичне врсте и могу утицати на његову дугорочну дистрибуцију, структуру и функцију, као и на дугорочни опстанак његове врсте унутар територије Републике Српске.

Очување стања природног станишта ће се сматрати “прихватљивим” када:

- су његов природни обим и подручје које покрива унутар тог обима стабилни или се повећавају и

- када постоје специфичне структуре и функције које су неопходне за дугорочно одржавање и вјероватно ће наставити постојати у блиској будућности и када је очување стања типичних врста повољно (погледати “очување стања врста”);

- “**приближно природни услови**” - услови станишта, пејзажа (и њихових компоненти) или њихових заједница на чији развитак значајно утиче човек (стварање услова који су слични природним), тако да се у њима углавном дешавају процеси саморегулације и они нису способни да преживе без директног људског посредовања;

- “**пејзаж**” - ограничено подручје Земљине површине које садржи одређене структуре и карактеристике, специфичне дивље врсте и природне системе заједно са специфичним карактеристикама културног наслеђа, гдје заједно егзистирају и узајамно дјелују силе природе и елементи вјештачке животне средине;

- “**природни услови**” - услови станишта, пејзажа и заједница на чији развој човек нема никаквог или има незнатан утицај (са изузетком реконструкције) и као последица тога, у њима се углавном дешавају процеси саморегулације;

- “**природни систем**” или “**екосистем**” (еколошки систем) - природна јединица живих организама која се динамично мијења и заједнице тих организама и абиотичка животна средина;

- “**природни ресурси**” - сви елементи природе које човек користи у привредне сврхе; природни ресурси могу бити необновљиви (минералне сировине) и обновљиви (биолошка добра, воде, обновљиво земљиште);

- “**природно подручје**” - било које подручје са карактеристикама приближно природних услова;

- “**подручје осјетљиве животне средине**” - свако претјерано култивисано подручје гдје се примјењују природно прихватљиве методе култивисања и које је погодно да буде проглашено заштићеним у складу са овим законом;

- “**станиште**” или “**природно станиште**” - копноно или водено подручје које се разликује по географским, абиотичким и биотичким карактеристикама, без обзира да ли је у потпуности природно или приближно природно, које садржи одговарајуће услове за живот одређеног организма, његове популације или заједнице организама унутар природног система гдје постоје сви еколошки услови неопходни за њихов развој, опстанак и размножавање;

- “**стање очувања врста**” - укупан збир активности које имају утицај на врсте и могу утицати на њихову дугорочну дистрибуцију и изумирање популације унутар територије Републике Српске.

Очување стања ће се сматрати "прихватљивим" када:

- подаци о расту популације врсте показују да се одржава сама на дугорочном основу који је одржива компонента природних станишта и

- природни обим врста није ни смањен нити ће вјероватно бити смањен у блиској будућности и

- постоји и вјероватно ће постојати довољно велико станиште које ће одржавати његову популацију на дугорочном основу;

- **"управљање заштитом природе"** - свака активност чији је циљ истраживање, вођење регистара, регулација, очување, чување, одржавање, излагање или санација заштићених пејзажа, врста, минерала или подручја;

- **"фактори природе"** - супстанце, дјелатности и мјере, уговори о управљању природом или заштитом, политике, законски прописи, планови и програми који имају утицај или ће вјероватно имати утицај на елементе природе унутар важења овог закона и профитабилне и друге економске анализе и претпоставке које се користе током процеса доношења одлука;

- **"активност у природи"** - свако привремено или трајно дјеловање човјека на природу које може нарушити природну равнотежу, ако то дјеловање није ради заштите и очувања природе, у ширем обиму и простору;

- **"влажна станишта"** - укључују подручја мочварних земљишта, поплавних шума крашке хидрогеолошке и хидролошке системе и друге водене екосистеме, природне или вјештачке, сталне или повремене, са стајаћом или текућом водом;

- **"генетска разноврсност"** - разноврсност гена између јединки, популација, врста и виших таксономских категорија;

- **"геобаштина"** - све оно што је сачувано у структури и текстури стијена и земљишта као што су геолошке, геоморфолошке, хидрогеолошке појаве и објекти, те палеонтолошки и минеролошки налази који чине саставни дио пејзажа;

- **"еколошки значајно подручје"** - подручје које битно доприноси очувању биолошке разноврсности у Републици Српској, а које посебном одлуком дефинише Влада Републике Српске;

- **"еколошка мрежа"** - скуп међусобно повезаних или просторно блиских еколошки значајних подручја, која уравниотеженом биогеографском распоређеношћу значајно доприноси очувању природне равнотеже и биолошке разноврсности;

- **"ендем"** - врста чије је распрострањење ограничено на одређено подручје;

- **"инвазивна врста"** - страна врста чије насељавање или ширење угрожава биолошку разноврсност;

- **"заштићена природна добра"** - природне вриједности проглашене заштићеним од тијела утврђеног овим законом и уписане у регистар заштићених природних добара, а односе се на заштитне категорије (заштићена природна подручја, националне паркове, споменике природе, подручја управљања стаништем, заштићене пејзаже, заштићена подручја за управљање ресурсима), укључивајући и водене површине које су у њиховом саставу, заштићене минерале и фосиле, те заштићене врсте биљака, гљива и животиња, укључујући мртве примјерке дивљих врста, њихове дијелове и деривате, заштићене на основу овог, посебних закона и међународних уговора чија је Босна и Херцеговина земља потписница;

- **"пећински накит"** - минерализоване накупине калцијум карбоната у подземним просторима, различитих облика (сталактити, сталагмити, сталагнати, хелектити и др.);

- **"природа"** - свеукупна разноврсност предјела, природних подручја, биљака, животиња и њихових станишта, гљива, животних заједница, земљишта, стијана, минерала и фосила и других компонената животне средине;

- **"претходна заштита"** - евидентирање и успостављање привремених мјера у циљу заштите од угрожавања природних добара која се намјеравају трајно заштитити;

- **"спелеолошки објекти"** - природно формиране подземне шупљине дуже од пет метара у које може ући човек, а димензије улаза су им мање од дубине или дужине објекта (пећине, јаме, понори, еставеле и др.);

- **"спелеолошки катастар"** - дио базе података о спелеолошким објектима и саставни дио базе података о заштићеним природним вриједностима;

- **"природне вриједности"** - дијелови природе који заvreђују заштиту ради очувања биолошке и пејзажне разноврсности, ради своје осјетљивости или ради научног, културолошког, естетског, образовног, привредног или другог јавног интереса;

- **"подручје утицаја"** - простор изван граница заштићеног подручја којим се спречава негативан утицај на заштићено подручје;

- **"уношење у природу"** - намјерно или ненамјерно насељавање, односно уношење врста или подврста у екосистем подручја у којем раније нису природно биле настале;

- **"управљач"** - правно лице које управља заштићеним природним подручјем;

- **"фосили"** - представљају сачуване цјелине, дијелове или трагове изумрлих или рецентних врста, природне одливке њихових тијела или њихових дијелова, те трагове изумрлих организама и њихових животних активности.

III - ОСНОВНА НАЧЕЛА

Начело сарадње

Члан 7.

Сва правна или физичка лица, као и друге организације дужни су штитити природу, при чему су дужни да међусобно сарађују у спречавању дјелатности које могу угрозити или оштетити природу, ублажавају сваку такву штету, елиминишу посљедице такве штете и обнављају оштећену природу и доводе је у стање у којем је била прије појаве штете.

Начело одрживости

Члан 8.

Експлоатација дивљих врста, минерала и подручја са природним или приближно природним карактеристикама може се вршити само до степена на којем се њихова биолошка разноликост, исправно функционисање основних природних система и процеса у тим системима може одржавати.

Интервенције

Члан 9.

Интереси очувања природе ће бити узети у обзир током утврђивања стратегије економског развоја, просторног планирања и примјене мјера које спроводе органи власти.

У случају појаве штете или оштећења природе, приоритет ће бити отклањање такве штете или оштећења на извору.

Начело загађивач плаћа

Члан 10.

Загађивачи и корисници су дужни платити трошкове, порезе, таксе и друго за загађивање или коришћење природе или природних ресурса (или других компоненти) за извођење било којих активности ако оне проузрокују или ће вјероватно проузроковати штету по природу.

Начело образовања и обуке

Члан 11.

Подизање свијести о примјени закона и других прописа о заштити природе постиже се путем образовања и обуке јавности.

Начело превенције**Члан 12.**

Код активности које могу имати значајан утицај на природу или представљају велику опасност или непоправљиву штету, недостатак научне сигурности неће се користити као разлог за одгађање економских мјера да би се спријечила штета по природу.

Начело предострожности**Члан 13.**

Органи управе, јавност и привредни субјекти дужни су обратити посебну пажњу на:

- одрживи развој док спроводе дјелатности као што су економско коришћење обновљивих и необновљивих ресурса,

- спречавање штете и опасности по здравље људи,
- смањење штете, опасности и оптерећења природе.

IV - ИНФОРМАТИВНИ СИСТЕМ И СВИЈЕСТ ЈАВНОСТИ**Члан 14.**

Подзаконским актом прописале се успостављање и управљање информативним системом за заштиту природе и вршење мониторинга (у даљем тексту: информативни систем).

Подзаконским актом из става 1. овог члана прописале се питања праћења, прикупљања, регистровања и анализирања података, чињеница и других релевантних информација о стању и коришћењу природе и мјерама предузетим од стране органа управе, предузећа и других организација.

Извјештај о стању природе министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију једном годишње доставља Влади Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

Члан 15.

Републички органи управе, органи јединица локалне самоуправе и јавна предузећа која управљају заштићеним природним вриједностима дужни су да обезбиједи јавност података у вези са стањем и заштитом природе.

У случају непосредне пријетње природи и здрављу људи или угрожавања и оштећења природе, јавност се обавјештава о предузимању потребних мјера и радњи ради спречавања или ублажавања штете која би могла проистећи из те опасности.

Током израде аката о заштити природних вриједности, планова управљања заштићеним подручјима, као и других прописа у области заштите природе, обезбјеђује се учешће јавности, путем јавног увида.

Поступак јавног увида, који траје 30 дана, спроводи министарство надлежно за заштиту животне средине.

Министарство из става 4. овог члана је дужно да размотри поднесене примједбе и изврши оцјену њихове оправданости.

Обавјештење о јавном увиду објављује се у једном од јавних гласила Републике Српске, са подацима о мјесту гдје се могу прегледати картографска и друга документа.

V - ПЛАНИРАЊЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ**Стратегија заштите природе Републике Српске - елементи****Члан 16.**

Стратегија заштите природе Републике Српске (у даљем тексту: Стратегија) одређује задатке и политику заштите природе и биолошке разноликости и обезбјеђује надзор и заштиту других дијелова природног наслеђа.

Стратегија из става 1. овог члана садржи посебно:

1. општи опис природних подручја у земљи и дјелатности које су важне за заштиту и очувања биолошке разноликости;

2. опште захтјеве, као и ресорне и међуресорне задатке за заштиту и очување природних подручја, пејзажа и других вриједности (врста, станишта, минерала, фосила);

3. дугорочне и средњорочне задатке заштите и очувања заштићених врста, минерала и подручја и одређивање нових заштићених подручја;

4. дугорочне и средњорочне задатке за успостављање и одржавања еколошке мреже и еколошких (зелених) коридора;

5. дугорочне и средњорочне задатке одржавања подручја осјетљиве животне средине (ЕСА) и система;

6. систем услова и принципа најважнијих мјера из т. 1-5 овог става;

7. дугорочне и средњорочне програме за истраживања, развој, образовне и демонстративне задатке и популаризацију заштите природе и очувања;

8. планиране изворе финансирања;

9. принципе за успостављање и функционисање система за посматрање, прикупљање података, регистрацију и процјену пејзажа, врста, минерала и подручја са природним или приближно природним карактеристикама.

10. начин испуњавања међународних обавеза у заштити природе;

11. картографски приказ који просторно приказује мјере очувања биолошке и пејзажне разноврсности и заштите природних ресурса.

Стратегија мора бити у сагласности са међународним програмом заштите животне средине, односно бити њен саставни дио.

Општине доносе план заштите природе, чији садржај мора бити у складу са ставом 2. т. 1. до 7. овог члана и са стратегијом о заштити природе. Овај план заштите природе се подноси министру надлежном за заштиту животне средине.

Смјернице утврђене Стратегијом примјењују се у изради просторних планова природних добара и планова газдовања природним добрима.

Члан 17.

Стратегију заштите природе на период од шест година доноси Народна скупштина Републике Српске, на приједлог Владе Републике Српске.

Прије упућивања на усвајање надлежним органима из става 1. овог члана врши се стручно разматрање и дефинисање приједлога Стратегије од свих ресорно надлежних и заинтересованих републичких органа управе, уз сарадњу са Заводом за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске (у даљем тексту: Завод) и другим стручним и научним институцијама.

Активности из става 2. овог члана организује и координира министарство надлежно за заштиту животне средине.

Влада Републике Српске доноси план имплементације Стратегије заштите природе.

VI - НАДЛЕЖНОСТ**Члан 18.**

Послове у области заштите природе из надлежности органа Републике Српске врши Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију (у даљем тексту: министарство надлежно за заштиту животне средине).

Члан 19.

Послове у области заштите природе из надлежности јединица локалне самоуправе врше органи управе надлежни за заштиту животне средине.

Органи јединице локалне самоуправе су надлежни да:

- достављају препоруке за одређивање заштићених подручја,

- учествују у припреми и имплементацији Стратегије заштите природе.

Надлежности у области заштите природе на међуентитетском нивоу

Члан 20.

Народна скупштина Републике Српске може овласти-ти представнике Републике Српске у међуентитетском тијелу за заштиту животне средине да обављају следеће послове у области заштите природе:

- савјетовање надлежних министарстава,
- израда Црвене књиге за Босну и Херцеговину,
- утврђивање смјерница за увођење нових врста у Босну и Херцеговину,
- израда Стратегије заштите природе у Босни и Херцеговини,
- израда смјерница за координацију и сарадњу преко-граничних заштићених подручја.

VII - ОПШТЕ МЈЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ

Пројекти и активности у природи

Члан 21.

Пројекти и активности у природи планирају се тако да се избјегне или сведе на најмању мјеру нарушавање природе.

У току извођења радова и обављања активности носилац активности је дужан да планира и спроводи мјере којима се спречава угрожавање природе, а по завршетку радова и активности дужан је да у зони утицаја успостави или приближи стање у природи оном стању које је било прије захвата, односно да изврши санацију подручја у складу са овим законом и посебним прописима.

За пројекте и активности у природи који могу имати значајан утицај на животну средину обавезно се спроводи процјена утицаја на животну средину, у складу са Законом о заштити животне средине - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 28/07).

Изузетно, за планиране пројекте и активности који нису обухваћени проценом утицаја на животну средину, а који сами или с другим пројектима или активностима могу имати битан утицај на еколошки значајно подручје или заштићену природну вриједност, утврђује се њихова прихватљивост за природу у односу на циљеве очувања тог еколошки значајног подручја или заштићене природне вриједности, доношењем стручног мишљења о прихватљивости пројекта у складу са овим законом и посебним законима.

Стручно мишљење из става 4. овог члана даје Завод на основу Стратегије и увида у шумскопривредне, ловнопривредне и водопривредне основе и планске акте подручја на коме се предлаже извођење активности, односно претходно прибављених мишљења надлежних републичких органа управе уколико наведене основе нису донесене (т. 2.14).

За планиране пројекте и активности за које је у складу са Законом о заштити животне средине и посебним прописима обавезна процјена утицаја на животну средину анализа прихватљивости за природу је саставни дио процјене утицаја на животну средину.

Рјешењем о давању сагласности на стручно мишљење о прихватљивости пројекта и активности, које доноси министар надлежан за заштиту животне средине, утврђују се нарочито услови и мјере за спречавање, смањење и отклањање штетних утицаја на природу.

Против рјешења из става 7. овог члана не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор код надлежног суда.

Негативан утицај на природу постоји ако пројекат или активност могу проузроковати:

а) да значајан број угрожених осјетљивих или ријетких врста биљака и животиња буде истребљен,

б) да станишта угрожених, осјетљивих или ријетких врста биљака и животиња буду изложена негативним утицајима или уништена због утицаја на елементе предјела или

в) да се може очекивати значајан поремећај у односима и међусобном дјеловању између животињских и биљних врста и утицаја биотичких и абиотичких еколошких фактора (геолошки, климатски, земљиште, површинске и подземне воде, вегетација итд.) у екосистему или његовим дијеловима.

Изузетно, ради заштите јавног интереса, Влада може дати сагласност на планиране активности привредне и социјалне природе, под условом да правно или физичко лице које је предлагач активности приложи студију која садржи мјере о отклањању штетних последица за природу.

У случају да се пројекат, односно активност планира на подручју гдје се налази станишни тип или станиште биљака, гљива или животињских врста, које су заштићене на основу међународних уговора или су уврштене у Црвену књигу, планирана активност може се дозволити само ако се она односи на заштиту здравља људи, јавни интерес или на успостављање битно повољнијих услова за природу.

Заштита дивљих животиња и биљака

Члан 22.

Одредбе овог закона примјењују се на сваку поједину врсту дивљих животиња и биљака, у свакој фази развоја, у сваком облику и стању, осим изузетака прописаних подзаконским актом.

Дивље врсте и подврсте које су угрожене или ријетке заштићују се као строго заштићене врсте, заштићене врсте и заштићене завичајно одомаћене врсте.

Као строго заштићена врста, односно подврста може се утврдити:

а) дивља врста којој пријети изумирање на подручју Републике Српске,

б) уско распрострањени ендем,

в) дивља врста заштићена на основу међународног уговора чији је потписник Босна и Херцеговина.

Као заштићена врста може се утврдити:

а) завичајна дивља врста која је осјетљива или ријетка и не пријети јој изумирање на подручју Републике Српске,

б) дивља врста која није угрожена, али ју је због њеног изгледа лако могуће замијенити с угроженом дивљом врстом,

в) међународно значајна и заштићена дивља врста, према важећем међународном споразуму чији је Босна и Херцеговина потписница.

Заштићеном завичајном одомаћеном врстом може се утврдити она угрожена заштићена сорта биљака, односно раса животиња која се развила као последица традиционалног узгоја и чини дио природне баштине Републике Српске, односно Босне и Херцеговине.

Забрањено је намјерно уништавање или оштећивање, злоупотребљавање или претјерано искоришћавање дивљих биљних врста, осим изузетака наведених у ставу 1. овог члана.

Забрањено је узнемиравање, прогањање или убијање дивљих животиња, премјештање, оштећивање или уништавање њихових пребивалишта (гнијезда или легла) и узнемиравање, уништавање или мијењање њихових станишта, уколико за то не постоје посебни разлози.

Дивље врсте које нису обухваћене ст. 1, 6. и 7. овог члана биће заштићене према Црвеној књизи заштићених врста и станишта.

Црвена књига**Члан 23.**

На приједлог Завода, а по прибављеном мишљењу министарства надлежног за заштиту животне средине, Влада доноси уредбу о Црвеној књизи заштићених врста и станишта.

Уредба из става 1. овог члана доноси се у складу са међународном методологијом утврђивања садржаја и мјера за очување врста и станишта из Црвене књиге.

Министар надлежан за послове заштите животне средине дужан је информисати јавност о разлозима укључења сваке врсте или станишта у Црвену књигу и мјерама које се примењују и које ће се примјењивати ради побољшања стања врста и станишта из Црвене књиге.

Заштита станишта**Члан 24.**

Очување биолошке разноврсности, заштита, одржавање или обнављање природних станишта дивљих биљних и животињских врста остварује се предузимањем економских, друштвених и културних мјера, као и проглашавањем и управљањем заштићеним подручјима и укључивањем у "Заштићена подручја у Европи".

VIII - ПОСЕБНЕ МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ**Заштићена подручја****Члан 25.**

Подручја која имају изражену биолошку, геолошку, екосистемску или пејзажну разноврсност проглашавају се заштићеним подручјима.

Заштићена подручја су:

а) **заштићена природна подручја** која су установљена у научне сврхе или ради заштите постојећих природних особина подручја и која могу бити:

- 1) строги природни резервати и
- 2) посебни резервати (подручја дивљине);

б) **национални паркови** установљени у сврху заштите екосистема и рекреације;

в) **споменици природе** установљени ради очувања специфичних природних карактеристика;

г) **подручја управљања стаништем** локалитети установљени ради спровођења мјера активне заштите у зони подручја утицаја успостављени да би се очувала природна станишта;

д) **заштићени пејзажи** установљени ради очувања копнених и приобалних подручја и рекреације, који могу бити:

- 1) заштићени природни пејзажи,
- 2) заштићени културни пејзажи,
- 3) паркови природе и

4) парк-шуме, шумски заштитни појасеви и природни простори око културних добара;

ђ) **заштићена подручја за управљање ресурсима** су подручја која имају естетску, стилску, умјетничку, културно-историјску, еколошку или научну вриједност и која могу бити:

- 1) вјештачки формирано засади (перивоји, ботаничке баште, алинетуми, градски паркови, дрвореди, као и други облици баштенског и парковског обликовања) или
- 2) појединачна стабла, групе стабала или живе природњачке збирке успостављене ради очувања генофонда.

Заштићена подручја могу се прекогранично повезивати са заштићеним подручјима друге државе, односно ентитета.

План управљања и мјере заштите заштићених подручја која су међусобно повезана споразумно се утврђује с надлежним органима државе, односно ентитета у којим се налази дио заштићеног подручја.

Заштићена природна подручја**Члан 26.**

Строги природни резерват је:

- подручје копно са изузетним или репрезентативним екосистемима, геолошким или физиолошким карактеристикама и врстама, а користи се прије свега у научне сврхе и мониторинг животне средине,

- неизмијењено или незнатно измијењено подручје копно велике површине које је задржало своје природне карактеристике и утицај, без сталног или значајног станишта, установљено ради очувања природних услова,

- подручје копно изложено активној интервенцији ради управљања с циљем осигурања одржавања станишта и испуњења захтјева специфичних врста.

Истраживање и посјеђивање строгог резервата природе ради образовања може се вршити на основу дозволе управљача, а по претходно прибављеном мишљењу Завода.

У строгом и посебном резервату нису дозвољене активности и радње које могу нарушити својства због којих су проглашени (брање и уништавање биљака, убијање, хватање и узнемиравање животиња, увођење нових врста, мелиорациони захвати, разни облици привредног коришћења).

Посебни резерват је подручје копно од нарочитог значаја због своје јединствености, ријеткости и репрезентативности, присуства ријетких или угрожених врста, од нарочитог значаја и намјене.

Члан 27.

Циљеви управљања заштићеним природним подручјима су:

- очување од намјерног или случајног узнемиравања станишта, екосистема и врста,

- одржавање генетичких ресурса у динамичном стању и стању развоја,

- одржавање утврђених еколошких процеса, очување структуралних карактеристика пејзажа или стијена,

- обезбјеђивање узорака из природне животне средине у научне сврхе, обезбјеђивање мониторинга животне средине и едукације, укључујући и подручја која немају приступ,

- свођење узнемиравања на минимум путем пажљивог планирања и вршења истраживања и других одобрених активности,

- ограничење приступа јавности,

- обезбјеђивање садашњим и будућим генерацијама очување природних вриједности и квалитета животне средине у дужем периоду,

- одржавање основних природних атрибута и квалитета животне средине у дужем периоду,

- обезбјеђивање приступа јавности и одржање квалитета дивљине у датом подручју,

- очување и одржавање услова станишта неопходних за заштиту значајних врста, група врста, биотичких заједница или физичких карактеристика животне средине, тамо гдје је потребна одређена људска интервенција за оптимално управљање,

- омогућавање извођења научних истраживања и мониторинга животне средине као примарних активности заједно са одрживим управљањем ресурсима,

- одређивање подручја ради образовања јавности и разумијевања карактеристика станишта и управљања дивљим биљним и животињским свијетом,

- елиминисање и спречавање експлоатације у заштићеним областима или посјета које могу узроковати промјене и оштећења природе,

- омогућавање користи становништву које живи у заштићеном подручју а које су у складу са другим циљевима управљања.

Национални парк**Члан 28.**

Национални парк је природно подручје копно проглашено ради:

- а) заштите еколошког интегритета једног или више екосистема за садашње и будуће генерације;
- б) искључивања експлоатације или посјета које могу узроковати промјене и оштећења природе;
- в) обезбјеђења основа за духовне, научне, образовне, рекреационе и посјетилачке сврхе које морају бити у складу са начелима заштите животне средине.

Члан 29.

Циљеви управљања у националном парку су:

- заштита природних подручја од изузетне вриједности, републичког и међународног значаја за духовне, научне, образовне, рекреационе или туристичке сврхе,
- очување изворног стања репрезентативних примјера физиографских подручја, биотичких заједница, генетичких ресурса и врста,
- осигурање еколошке стабилности и разноликости,
- обезбјеђење коришћења у инспиративне, образовне, културне и рекреационе сврхе на начин који ће одржати природно или приближно природно стање подручја,
- искључивање експлоатације или посјета које могу проузроковати промјене и оштећења природе,
- одржавање еколошких, геоморфолошких и естетских карактеристика због којих је подручје проглашено заштићеним.

Споменик природе**Члан 30.**

Споменик природе је појединачни неизмијењени дио или група дијелова живе или неживе природе који има еколошку, научну, естетску или васпитно-образовну вриједност, због своје ријеткости, природних, репрезентативних или естетских особина.

Споменик природе може бити геолошки (палеонтолошки, минеролошки, структурно-геолошки, нафтно-геолошки, седиментолошки), хидрогеолошки (изворишта, седрена подручја), геоморфолошки (пећина, јама, солитерна стијена), хидролошки (водоток, водопад, језеро, бара), ботанички (димензијама и старошћу ријетки или локацијом значајан примјерак биљног свијета) или просторно мали ботанички и зоолошки локалитет.

На споменику природе, као и простору у његовој непосредној близини који чини саставни дио заштићеног подручја нису допуштени захвати ни радње којима би се могле промијенити или нарушити његова обиљежја и вриједности због којих је заштићен.

Члан 31.

Циљеви управљања споменицима природе су:

- заштита и очување трајних природних карактеристика од изузетне важности, јединственог или значајног квалитета и духовне вриједности у складу са одређеним циљевима,
- пружање могућности за научна истраживања, образовање, интерпретацију и процјену од стране јавности,
- отклањање и спречавање експлоатације или посјета које могу довести до промјене и оштећења природе,
- омогућавање користи становништву које живи на том подручју а која је у складу са циљевима управљања.

Заштићени пејзаж**Члан 32.**

Пејзаж је подручје копно настало међусобним дјеловањем природе и човјека са изузетним естетским, еколошким или културним вриједностима и често са великом биолошком разноврсношћу.

Заштићени природни пејзаж је подручје значајне биолошко-еколошке и естетске вриједности, у коме усклађеним међудјеловањем човјека и природе екосистеми нису битно промијењени.

Заштићени културни пејзаж је подручје значајне пејзажне, естетске и културно-историјске вриједности које се током времена развијало као резултат интеракције природно-просторних фактора и традиционалног начина живота становништва.

У заштићеном природном и културном пејзажу забрањене су радње и активности којима се нарушавају њихове примарне вриједности пејзажа.

Начин обављања привредних дјелатности и коришћење природних вриједности у заштићеном пејзажу утврђује се посебним актом о заштити надлежног републичког органа управе, у складу са документима предвиђеним овим законом.

Парк-шума**Члан 33.**

Парк-шума је природна или сађена шума, веће пејзажне вриједности, намијењена за одмор и рекреацију, у којој су допуштене само оне активности и радње чија је сврха њено одржавање или уређење.

Парк природе**Члан 34.**

Парк природе је пространо природно или дијелом култивисано копно подручје са еколошким обиљежјима од међународног, међуентитетског или регионалног значаја и пејзажним вриједностима карактеристичним за подручје на којем се налази.

Парк природе има изражене васпитно-образовне, културно-историјске и туристичко-рекреационе вриједности.

У парку природе допуштене су привредне и друге дјелатности и радње којима се не угрожавају његове битне карактеристике и улога.

Начин обављања привредних дјелатности и коришћење природних добара у парку природе утврђује се у складу са условима заштите природе, предвиђеним планом управљања.

Парк природе може бити предложен за статус међународног еколошки значајног подручја.

Члан 35.

Циљеви управљања заштићеним пејзажом су:

- одржавање усклађености међусобног дјеловања природе и културе путем заштите копног и / или приобалног пејзажа и традиционалног коришћења земљишта, грађења, те друштвених и културних манифестација;
- извођење економских активности у складу са природом и очувањем културног система заједница;
- одржавање разноликости пејзажа и станишта, сродних врста и екосистема;
- елиминисање и спречавање коришћења земљишта и активности које нису у складу са циљевима управљања;
- омогућавање рекреације и туризма које одговара категорији подручја;
- подстицање научних и образовних активности за добробит становништва за дужи временски период, учешће јавности у заштити животне средине тог подручја;
- омогућавање корисних ефеката кроз обезбјеђење природних производа (као што су производи шумарства и рибарства) и услуга (као што су чиста вода или приходи од одрживог туризма) за локалну заједницу.

Одређивање и проглашење подручја заштићеним**Члан 36.**

Национални парк уређује се посебним законом.

Влада, на приједлог министарства надлежног за заштиту животне средине, посебним актом проглашава строге, посебне резервате и споменике природе.

Заштићени пејзаж и подручје управљања ресурсима проглашава министарство надлежно за заштиту животне средине, подзаконским актом уз претходно прибављено мишљење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове.

Министар надлежан за заштиту животне средине може донијети акт којим се за конкретан случај одређује подручје утицаја, односно подручје управљања стаништем, у складу са чланом 25. став 2. тачка г) овог закона.

Подручје управљања стаништем успоставља се ради елиминисања или ублажавања ефеката који неповољно утичу на услове или функционисање заштићених природних подручја.

Министарство надлежно за заштиту животне средине дужно је да обавијести власника, односно корисника дијела природе о покретању поступка за одређивање заштићеног подручја, његовим границама и постојећем стању, у року од шест мјесеци од дана пријема приједлога за проглашење заштићеним природног подручја.

У периоду од уручења обавјештења до проглашења подручја заштићеним, односно обустављања поступка одређивања стање природног подручја не смије бити погоршано.

Претходна заштита природног подручја

Члан 37.

На захтјев правног или физичког лица, министар надлежан за заштиту животне средине може, уз претходно прибављено мишљење ресорног министарства, прогласити претходну заштиту природног подручја доношењем рјешења о претходној заштити.

Рјешење о претходној заштити је оправдано уколико претходни подаци чврсто указују да подручје има својства заштићеног подручја, да је покренут поступак за стављање под заштиту, или уколико постоји опасност да ће подручје бити озбиљно нарушено или уништено уколико се не предузму мјере заштите.

Рјешењем из става 2. овог члана утврђују се заштићено подручје, мјере, услови заштите и рок на који се одређује претходна заштита, који не може бити дужи од двије године од дана доношења.

Министарство је дужно да прије проглашавања подручја под претходном заштитом затражи стручно мишљење Завода, стручних организација, института и универзитета.

Рок за давање мишљења из става 4. овог члана је 30 дана.

У посебним случајевима, када је ријеч о природним вриједностима од нарочитог значаја, односно када је ријеч о проглашавању заштићеним појединачних споменика природе, појединих врста флоре и фауне, спелеолошких објеката, специфичних минерала и фосила, министарство може, на основу захтјева надлежног органа локалне самоуправе, донијети рјешење о претходној заштити без претходно прибављеног мишљења из става 4. овог члана.

Проглашавање заштићених подручја

Члан 38.

Током трајања претходне заштите, односно по пријему захтјева за проглашење заштићеног подручја министар надлежан за заштиту животне средине покреће поступак за проглашење подручја заштићеним, подношењем приједлога Влади.

Приједлог из става 1. овог члана заснива се на стручној основи - студији заштите (у даљем тексту: студија) и анализе свих доступних података и информација, критеријума и циљева за проглашење и управљање заштићеним подручјима.

Министарство надлежно за заштиту животне средине повјерава израду студије из става 2. овог члана Заводу, а по потреби може ангажовати спољну стручну помоћ од осталих домаћих или међународних експерата и стручних организација.

Студија из ст. 2. и 3. овог члана садржи: образложење приједлога за покретање поступка заштите, детаљан опис обиљежја и вриједности подручја које се заштићује, оцјену стања подручја, приједлог категорије и режима заштите (зона заштите), картографски приказ са уцртаним границама на основу увида у катастар некретнина, концепт заштите, унапређења и одрживог развоја подручја, начин управљања, оцјену и изворе потребних средстава за спровођење мјера заштитом, те анализу последица које ће проистећи доношењем акта о проглашењу, посебно с обзиром на власничка права и затечене привредне дјелатности.

Рок за израду студије за споменике природе и подручја управљања стаништем је 90 дана, за заштићене пејзаже 18 мјесеци, а за националне паркове и природна заштићена подручја 24 мјесеца.

Министарство надлежно за заштиту животне средине, на основу стручног вредновања и процјене суштинских својстава, функције и угрожености подручја садржаних у студији, припрема приједлог акта о проглашавању заштићеног подручја.

Министарство обавјештава јавност о приједлогу акта о проглашавању заштићеног подручја, у складу са чланом 15. овог закона, стављајући на увид јавности приједлог акта о проглашавању и студију са картографском документацијом.

Акт Владе о проглашавању заштићеног подручја објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске" и достава се:

- а) надлежном суду ради забиљешке у земљишним књигама,
- б) Републичкој управи за геодетске и имовинско-правне послове,
- в) управљачу заштићеног подручја и
- г) Заводу, ради уписа у Регистар заштићених природних добара.

Уколико министар надлежан за заштиту животне средине не покрене редовну процедуру за проглашење заштићеног подручја током трајања претходне заштите, након истека периода претходне заштите подручје се не може више декларисати као подручје под претходном заштитом.

Члан 39.

Заштићена подручја, прелазна подручја и њихов статус уписују се у:

- катастар некретнина, који води Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове;
- Регистар заштићених природних добара, који води Завод;
- међуентитетски информативни систем о природи, који води надлежно међуентитетско тијело.

Министар надлежан за заштиту животне средине прописује садржај и начин вођења регистра.

Управљање заштићеним подручјем

Члан 40.

Законом, односно општим актом о проглашењу заштићеног подручја, поред циљева управљања, утврђују се и посебне мјере заштите природе и технике које се морају примјењивати у заштићеном подручју у складу са Стратегијом о заштити природе.

Након доношења закона, односно општег акта о проглашењу подручја заштићеним доноси се посебан план управљања за сваки национални парк, заштићено природно подручје, подручје заштићеног пејзажа и за

споменике природе. Посебне планове управљања доноси Влада Републике Српске за одређене временске периоде.

Министар надлежан за заштиту животне средине доноси подзаконски акт о припреми, садржају, утврђивању неопходних мјера и надлежном органу за спровођење или контролу посебних мјера управљања.

Дјелатности и њихова дејства на заштићеном подручју

Члан 41.

Акт о проглашењу подручја заштићеним, из члана 36. ст. 2. и 3. овог закона, садржи:

- а) назив подручја,
- б) површину подручја под заштитом са тачним одређењем природних ресурса, укључујући и катастарске и земљишнокњижне податке,
- в) просторне границе заштићеног подручја приказане на топографској карти у размјери 1: 25 000 или на други одговарајући начин који омогућава да се границе парцеле одреде прецизно,
- г) тип и категорију заштићеног подручја,
- д) сврху заштите и циљеве управљања (у складу са циљевима који су наведени у закону),
- ђ) правила управљања, неопходне мјере управљања природним ресурсима и одговарајуће технике које се примјењују на заштићено подручје,
- е) забране и ограничења, за које се сматра да су неопходна да би се испунили циљеви управљања,
- ж) тијело које је одговорно за управљање заштићеним подручјем,
- з) обавезу усвајања плана управљања и рок за његово усвајање,
- и) изворе финансирања за спровођење заштите и за развој локалне заједнице.

Средства за финансирање заштите, развоја и управљања заштићеним подручјима управљач заштићеног подручја може обезбиједити у складу са овим законом, законима о националним парковима и Фонду за заштиту животне средине.

Управљач заштићеног подручја може одредити начин обрачуна и наплате надокнаде за коришћење заштићеног подручја, правним лицима и крајњим корисницима, у зависности од степена искоришћавања, степена штете нанесене заштићеном подручју, односно погодности које пружа коришћење заштићеног подручја за обављање дјелатности или за друге сврхе коришћења.

Надокнада из става 3. овог члана утврђује се уз сагласност надлежног републичког органа управе, а по прибављеном мишљењу Министарства финансија Републике Српске.

Члан 42.

Уредбом Влада Републике Српске, на приједлог министарства надлежног за заштиту животне средине, одређује подручја очувања природних станишта и станишта врста за европски програм НАТУРА 2000 с циљем укључивања одређених подручја у међународну еколошку мрежу.

Подручја која могу бити одређена за програм из става 1. овог члана су: заштићена природна подручја, национални паркови, заштићени пејзажи или споменици природе, ако се у њима налазе "врсте од интереса за заједницу" према међународним критеријумима.

Уредба из става 1. овог члана мора садржавати циљеве очувања подручја и неопходне мјере заштите.

На пројекате и активности израђене након проглашења подручја заштићеним као "Заштићено подручје у Европи" примјењују се ст. 5. и 6. овог члана уколико посебним прописима није другачије прописано.

Сваки пројекат или активност који могу имати значајан утицај на подручје и ако нису директно везани за под-

ручје, подложни су процјени утицаја на подручје у погледу циљева очувања (врсте и станишта од интереса за заједницу). Министар надлежан за заштиту животне средине одобрава пројекат или активност тек након што се на сигуран начин утврди да неће имати негативан утицај на одређено подручје и, ако је то потребно, након што је добио мишљење јавности.

Изузетно од става 5. овог члана, пројекат или активност ће се спровести ако то захтијевају интереси јавности.

IX - ЗАШТИТА ДИВЉИХ ВРСТА

Заштићене биљке и гљиве

Члан 43.

Биљке и гљиве наведене у Црвеној књизи забрањено је:

- намјерно брати, скупљати, резати, vadити коријење или оштећивати такве биљке у њиховом природном обиму који се налази у дивљини;
- чувати, транспортовати, продавати или размјењивати такве врсте које се налазе у дивљини, изузев оних које су прибављене прије ступања на снагу овог закона.

Забрана из става 1. овог члана односи на све фазе животног циклуса биљака.

Заштићене животиње

Члан 44.

Животињске врсте, укључујући и птице наведене у Црвеној књизи, забрањено је:

- намјерно држати или убијати заштићене животиње које се налазе у дивљини;
- намјерно узнемиравати, посебно током узгајања, зимског сна и миграције;
- намјерно оштећивати или уклањати гнијезда;
- оштећивати или уништавати легла и пребивалишта;
- чувати, транспортовати, продавати или размјењивати врсте из дивљине, изузев оних које су прибављене прије ступања на снагу овог закона;
- користити радње које могу проузроковати нестанак или узнемиравање популација таквих врста.

Подзаконским актом утврдиће се систем праћења намјерног држања и убијања заштићених животиња, као и предузимања нових мјера истраживања или очувања ради онемогућавања да намјерно хватање или убијање има значајан негативан утицај на врсте.

Забрана из става 1. алинеја 1, 2. и 5. овог члана односи се на све фазе животног циклуса животиња.

Изузеци

Члан 45.

Изузетно, примјена одредби из члана 41. став 2, члана 43. став 1. и члана 47. став 1. може се ограничити посебним прописом, који доноси министар надлежан за заштиту животне средине, под условом да ови изузеци немају штетне посљедице на одржање популације врста с циљем:

- заштите дивљих биљних и животињских врста и очувања природних станишта;
- спречавања великих штета по пољопривредне културе, стоку, шуме, рибарство и воде;
- спречавања великих штета;
- заштите интереса здравља и безбједности људи;
- других императивних разлога интереса јавности, укључујући друштвене или привредне интересе, као и погодности које су од примарне важности за животну средину;
- научних и образовних потреба, поновног увођења врста у сврху узгајања, укључујући вјештачко размножавање биљака;

- одобрења, под строгим условима, на селективном основу и у ограниченом степену, за узимања или чувања одређених врста у ограниченим броју.

Став 1. алинеје 3. и 5. овог члана не примјењују се на птице.

Члан 46.

Забрањено је намјерно уношење (интродукција) нових биљних и животињских врста које не потичу са територије Републике Српске. Изузетно, министарство надлежно за заштиту животне средине посебним прописом утврђује другачије уколико то није штетно за природна станишта унутар њиховог природног обима или за дивље биљне и животињске врсте.

Поновно увођење (реинтродукција) несталих биљака и животиња у Републику Српску може се вршити само уз претходно сагласност министарства надлежног за заштиту животне средине и прибављено мишљење министарства надлежног за пољопривреду и шумарство.

X - ЗАШТИТА МИНЕРАЛА И ФОСИЛА

Члан 47.

О проналажењу минерала, фосила, пећинског накита и седрених подручја који су од посебног значаја због своје величине, ријеткости, састава или других обиљежја мора се обавијестити министарство надлежно за заштиту животне средине.

Подаци о минералима, фосилима, пећинском накиту и седреним подручјима саставни су дио спелеолошког катастра, који води Завод.

У случају из става 1. овог члана проналазач је дужан понудити продају прво министарству надлежном за заштиту животне средине.

XI - НАДЗОР

Члан 48.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега врше министарство надлежно за заштиту животне средине и надлежни ресорни орган управе.

Послове инспекцијског надзора у складу са посебним прописима врше инспекције у области шумарства, воде и екологије у саставу Инспектората и надлежни инспекцијски органи у саставу органа локалне самоуправе.

XII - ФИНАНСИРАЊЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ

Финансирање заштите природе

Члан 49.

За извршавање задатака утврђених овим законом средства се обезбјеђују из:

- буџета Републике и
- Фонда за заштиту животне средине.
- Средства из става 1. алинеја 1. овог члана користе се за отклањање последица штете настале у природи када је штету учинило непознато лице, када се не зна узрок настајања штете и у случајевима када је неопходна хитна интервенција ради заштите природе.
- Средства из става 1. алинеја 2. овог члана користе се за заштиту природе, и то за:
 - остварење циљева и задатака прописаних овим законом;
 - израду Стратегије и планова утврђених овим законом;
 - смањење штете и опасности за природу;
 - рекултивисање пејзажа;
 - очување заштићених подручја и заштиту природе;
 - подстицај и унапређење најефикаснијих метода заштите природе и управљања;
 - побољшање јавне свијести у домену заштите природе и управљања;
 - истраживања у вези са заштитом природе.

Власништво и накнаде

Члан 50.

Власник заштићеног дијела природе дужан је дозволити приступ том дијелу подручја ради задовољења научних, едукативних, естетских и културних потреба друштва. Ове активности се спроводе у складу са условима утврђеним прописом којим се подручје проглашава заштићеним.

Уколико је употреба заштићеног подручја природе ограничена или забрањена, власник има право на накнаду због ограничења и забрана којима подлијеже. Износ накнаде мора бити сразмјеран умањеном приходу и утврђује се споразумно. У случају спора, износ накнаде утврђује суд. Трошкови накнаде обезбјеђују се из буџета.

XIII - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.

Новчаном казном од 1.000 до 10.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

- погоршава постојеће стање након слања обавјештења о покретању поступка за проглашење подручја заштићеним;
 - прекрши забрану утврђену прописом о проглашењу подручја природе заштићеним без претходно прибављеног одобрења министра надлежног за заштиту животне средине;
 - изводи план или пројекат супротно забрани коју је донио министар надлежан за заштиту животне средине у циљу заштите пејзажа;
 - поступи супротно прописима који се односе на посебне мјере управљања за заштићена подручја (члан 40. ст. 1. и 2.);
 - поступи супротно забранама и ограничењима утврђеним актом о проглашењу заштићеног подручја без претходно одобрења министра надлежног за заштиту животне средине;
 - изради план или пројекат који има значајан утицај на заштићена подручја у Европи без претходно прибављеног одобрења министра надлежног за заштиту животне средине (члан 42. ст. 4, 5. и 6.);
 - врши забрањене радње супротно члану 22. ст. 1. и 6, члану 43. став 1. и члану 44. став 1. без претходно прибављеног одобрења министра надлежног за заштиту животне средине;
 - уноси нове врсте без претходно одобрења министра надлежног за заштиту животне средине;
 - поново уноси нестале животиње без претходно одобрења министра надлежног за заштиту животне средине;
 - не обавијести министарство надлежно за заштиту животне средине о проналаску минерала и фосила на начин прописан овим законом;
 - не понуди продају минерала и фосила на начин прописан овим законом;
 - не понуди продају некретнина унутар заштићеног подручја на начин прописан Законом;
 - не обезбједи приступ заштићеним подручјима сагласно одредбама овог закона.
- За прекршај из става 1 овог члана, новчаном казном у износу од 1.000 до 10.000 КМ казниће се Завод ако:
- не предузме мјере за заштиту на природном добру које ужива претходну заштиту (члан 37.),
 - не води Регистар заштићених природних добара на територији Републике Српске (члан 39.).
- За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 500 до 1.000 КМ.

Новчаном казном у износу од 100 до 500 КМ казниће се за прекршај физичко лице које изврши радње из става 1. овог члана.

Новчана казна се уплаћује у Фонд за заштиту животне средине.

XIV - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Прелазне одредбе

Члан 52.

Планови управљања заштићеним подручјима као што су национални паркови донесени прије ступања на снагу овог закона примјењиваће се до истека периода за који су донесени, уколико нису у супротности са одредбама овог закона.

Прописи донесени прије ступања на снагу овог закона остају на снази до доношења нових прописа у складу са овим законом.

Члан 53.

Народна скупштина у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона доноси Стратегију заштите природе из члана 17. став 1. Закона.

Влада у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона доноси пропис из члана 42. став 1. Закона.

Министар надлежан за заштиту животне средине у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона доноси прописе из члана 40. став 3. Закона.

Влада у року од шездесет дана од дана доношења Стратегије доноси план спровођења Стратегије заштите природе.

Члан 54.

Овај закон ступио је на снагу 24. августа 2002. године, односно 19. априла 2008. године.

2165

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, чл. 208., 209. и 210. Пословника Народне скупштине Републике Српске - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 79/07), а након разматрања Нацрта закона о социјалној заштити, Народна скупштина Републике Српске, на Двадесет и петој сједници, одржаној 26. новембра 2008. године, донијела је сљедећи

ЗАКЉУЧАК

1. Народна скупштина Републике Српске одлучила је да се Нацрт закона о социјалној заштити упути на јавну расправу, јер се наведеним нацртом закона уређују питања која су од посебног значаја за грађане и о којима је неопходно да се најшире консултују заинтересовани органи и организације, научне и стручне институције.

2. Нацрт закона објављен је на интернет страници Народне скупштине Републике Српске www.narodnaskupstinars.net.

3. Јавна расправа ће се спровести у року од 30 дана.

4. За организовање и спровођење јавне расправе задужује се Министарство здравља и социјалне заштите, које се истовремено обавезује да о спроведеној јавној расправи обавијести Народну скупштину Републике Српске.

5. Овај закључак ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске", а објавиће се и на веб страници Народне скупштине Републике Српске.

Број: 01-1893/08
26. новембра 2008. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

2166

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, чл. 208., 209. и 210. Пословника Народне скупштине Републике Српске - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 79/07), а након разматрања Нацрта закона о заштити здравља биља у Републици Српској, Народна скупштина Републике Српске, на Двадесет и петој сједници, одржаној 26. новембра 2008. године, донијела је сљедећи

ЗАКЉУЧАК

1. Народна скупштина Републике Српске одлучила је да се Нацрт закона о заштити здравља биља у Републици Српској упути на јавну расправу, јер се наведеним нацртом закона уређују питања која су од посебног значаја за грађане и о којима је неопходно да се најшире консултују заинтересовани органи и организације, научне и стручне институције.

2. Нацрт закона објављен је на интернет страници Народне скупштине Републике Српске www.narodnaskupstinars.net.

3. Јавна расправа ће се спровести у року од 30 дана.

4. За организовање и спровођење јавне расправе задужује се Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, које се истовремено обавезује да о спроведеној јавној расправи обавијести Народну скупштину Републике Српске.

5. Овај закључак ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске", а објавиће се и на веб страници Народне скупштине Републике Српске.

Број: 01-1894/08
26. новембра 2008. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

2167

На основу члана 9а. Закона о утврђивању и начину измирења унутрашњег дуга Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 63/04, 47/06, 68/07, 17/08 и 64/08) и члана 34. став 1. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 28. новембра 2008. године, донијела је

УРЕДБУ

О ИЗМИРЕЊУ ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА ПУТЕМ ОБВЕЗНИЦА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

Овом уредбом уређују се услови и поступак за измирење доспјелих пореских обавеза, насталих до 30. јуна 2006. године, путем обвезница Републике Српске емитованих за измирење општих обавеза по унутрашњем дугу (у даљем тексту: обвезница).

Члан 2.

Право на измирење пореских обавеза из члана 1. ове уредбе има само власник обвезница којем су исте емитоване ради измирења његових потраживања по основу општих обавеза у складу са Законом о утврђивању и начину измирења унутрашњег дуга Републике Српске.

Члан 3.

Пореске обавезе које могу бити измирене у складу са чланом 1. ове уредбе су пореске обавезе чија је наплата у надлежности Републике Српске у складу са чланом 4. Закона о Пореској управи - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 112/07), а односе се на приходе Републике Српске дефинисане чланом 7. т. од 2. до 6. и чланом 8. тачка 2. Закона о буџетском систему Републике Српске - Пречишћени текст